

Ю. О. Раделицький, О. М. Грушицький

Трансформація обліково-аналітичних систем підприємств в умовах глобальних змін

Досліджено теоретичні та прикладні аспекти трансформації обліково-аналітичних систем підприємств в умовах глобальних змін економічного середовища. Обґрунтовано, що сучасний етап розвитку світової економіки характеризується зростанням нестабільності, посиленням впливу цифровізації, глобалізаційних процесів, регуляторних змін, кризових явищ, воєнних ризиків і підвищених вимог до прозорості діяльності суб'єктів господарювання. Основні результати дослідження полягають у доведенні доцільності переходу від фрагментарних обліково-аналітичних рішень до цілісної, багаторівневої та стратегічно орієнтованої моделі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Обґрунтовано, що цифровізація, впровадження ERP-систем, бізнес-аналітики, аналітики великих даних і хмарних технологій істотно розширюють функціональні можливості обліково-аналітичних систем, забезпечуючи оперативність, достовірність і аналітичну глибину інформації. Запропоновано концептуальну модель структури обліково-аналітичної системи підприємства як складової управління, що інтегрує підсистеми обліку, аналізу та аудиту з інформаційним і цифровим забезпеченням, звітністю та стратегічним управлінням. Доведено, що гармонізація обліково-аналітичних систем із принципами сталого розвитку та ESG-парадигмою сприяє підвищенню інвестиційної привабливості, фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємств.

Ключові слова: обліково-аналітична система, управління підприємством, цифровізація, стратегічний облік, аналіз, ризики, сталий розвиток, глобальні зміни.

Формулювання проблеми. Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується високою динамічністю, нестабільністю та глибинними структурними зрушеннями, зумовленими глобалізаційними процесами, цифровою трансформацією, посиленням конкуренції, зміною регуляторного середовища, а також впливом кризових явищ, пандемічних викликів і воєнних ризиків, що в сукупності формують принципово нові умови функціонування підприємств. У таких реаліях традиційні підходи до організації обліково-аналітичних систем виявляються недостатньо гнучкими та не завжди здатними забезпечити управлінський персонал своєчасною, релевантною та аналітично обґрунтованою інформацією для прийняття стратегічних і оперативних рішень. Обліково-аналітичні системи з інструменту фіксації господарських операцій поступово трансформуються у складні інтегровані інформаційні платформи, орієнтовані на підтримку управління, прогнозування, оцінювання ризиків і формування доданої вартості. Глобальні зміни, пов'язані із цифровізацією бізнес-процесів, впровадженням хмарних технологій, великих даних, штучного інтелекту, а також посиленням вимог до прозорості, сталого розвитку та нефінансової звітності, обумовлюють необхідність переосмислення ролі бухгалтерського обліку та аналітики в системі управління підприємством. У цьому контексті трансформація обліково-аналітичних систем постає не лише як технічне оновлення інструментарію, а як стратегічний процес адаптації підприємств до нових глобальних викликів, спрямований на підвищення їхньої стійкості, конкурентоспроможності та здатності до довгострокового розвитку в умовах невизначеності.

Аналіз останніх досліджень. Проблематика формування, розвитку та трансформації обліково-аналітичних систем підприємств перебуває в центрі уваги багатьох вітчизняних і зарубіжних учених, що зумовлено зростанням ролі інформаційного забезпечення управління в умовах ускладнення економічного середовища, цифровізації та глобалізації бізнес-процесів. Значний внесок у дослідження теоретико-методологічних засад обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами зробили Г. Ю. Аніщенко [1], С. П. Барановська [2], Т. М. Безродна [3], С. І. Василішин [4], Т. А. Гоголь [5], Т. О. Гуренко [6], © Ю. О. Раделицький, О. М. Грушицький, 2025.

Н. Ю. Єршова [7], Л. В. Кононенко [8], С. П. Ніколаєва [8], М. Б. Кулинич [9], О. В. Писарчук [10], С. В. Руденко [11], А. М. Штангрет [12].

Водночас, незважаючи на значну кількість наукових праць і різноманітність підходів до дослідження обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами, у вітчизняній і зарубіжній літературі досі недостатньо системно розглянуто питання трансформації обліково-аналітичних систем у контексті глобальних змін, цифровізації та інтеграції управлінських, фінансових і нефінансових інформаційних потоків. Потребують подальшого наукового обґрунтування проблеми формування стратегічно орієнтованих обліково-аналітичних моделей, інтеграції ризик-орієнтованого підходу, використання цифрових технологій і аналітики великих даних, а також адаптації обліково-аналітичних систем до вимог сталого розвитку та ESG-парадигми. Це зумовлює необхідність подальших досліджень у напрямі вдосконалення теоретико-методологічних і практичних засад трансформації обліково-аналітичних систем підприємств як ключового інструменту забезпечення ефективного управління в умовах глобальних економічних змін.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та комплексний аналіз процесів трансформації обліково-аналітичних систем підприємств в умовах глобальних змін, а також визначення головних напрямів адаптації їх до цифровізації, зростання невизначеності, посилення регуляторних вимог і підвищених управлінських потреб для забезпечення інформаційної підтримки ефективного управління, підвищення фінансової стійкості та конкурентоспроможності підприємств у сучасному глобалізованому середовищі.

Основні результати дослідження. Глобальні зміни істотно впливають на зміст, структуру та функціональне призначення обліково-аналітичних систем. По-перше, цифровізація економіки та активне впровадження інформаційних технологій трансформують методи збирання, оброблення та зберігання облікової інформації. Автоматизовані системи обліку, хмарні сервіси, великі дані (Big Data), штучний інтелект та аналітика в режимі реального часу створюють нові можливості для інтеграції бухгалтерського, управлінського та аналітичного блоків у єдину інформаційну систему. По-друге, глобалізація ринків і міжнародна інтеграція бізнесу посилюють вимоги до прозорості, порівнюваності та стандартизації фінансової інформації, що актуалізує питання гармонізації національних систем обліку з міжнародними стандартами фінансової звітності. По-третє, зростання рівня ризиків і невизначеності потребує від обліково-аналітичних систем не лише фіксації результатів діяльності, а й формування прогнозної, ризик-орієнтованої інформації для стратегічного управління.

Удосконалення обліково-аналітичних систем у сучасних умовах має ґрунтуватися на зміні концептуального підходу до їхнього функціонування. Облік і аналіз повинні розглядатися не як ізольовані функції, а як взаємопов'язані елементи єдиного інформаційного простору підприємства. Такий підхід передбачає інтеграцію фінансового, управлінського, податкового обліку та економічного аналізу із системами бюджетування, контролінгу та управління ризиками. У результаті обліково-аналітична система трансформується з інструменту обліку фактів господарської діяльності у стратегічний ресурс управління, орієнтований на підтримку довгострокового розвитку підприємства (рис. 1).

Представлена на рис. 1 структура відображає концептуальну модель обліково-аналітичної системи підприємства як інтегрованої складової сучасного управління, орієнтованого на стратегічний розвиток в умовах глобальних змін економічного, технологічного та інституційного середовища. Модель ураховує системний підхід і демонструє логіку формування, трансформації та використання обліково-аналітичної інформації під час прийняття управлінських рішень на різних рівнях управління. Центральне місце у структурі займає обліково-аналітична система підприємства, яка є ключовим інформаційним ядром, що забезпечує зв'язок між внутрішнім і зовнішнім середовищем функціонування суб'єкта господарювання.

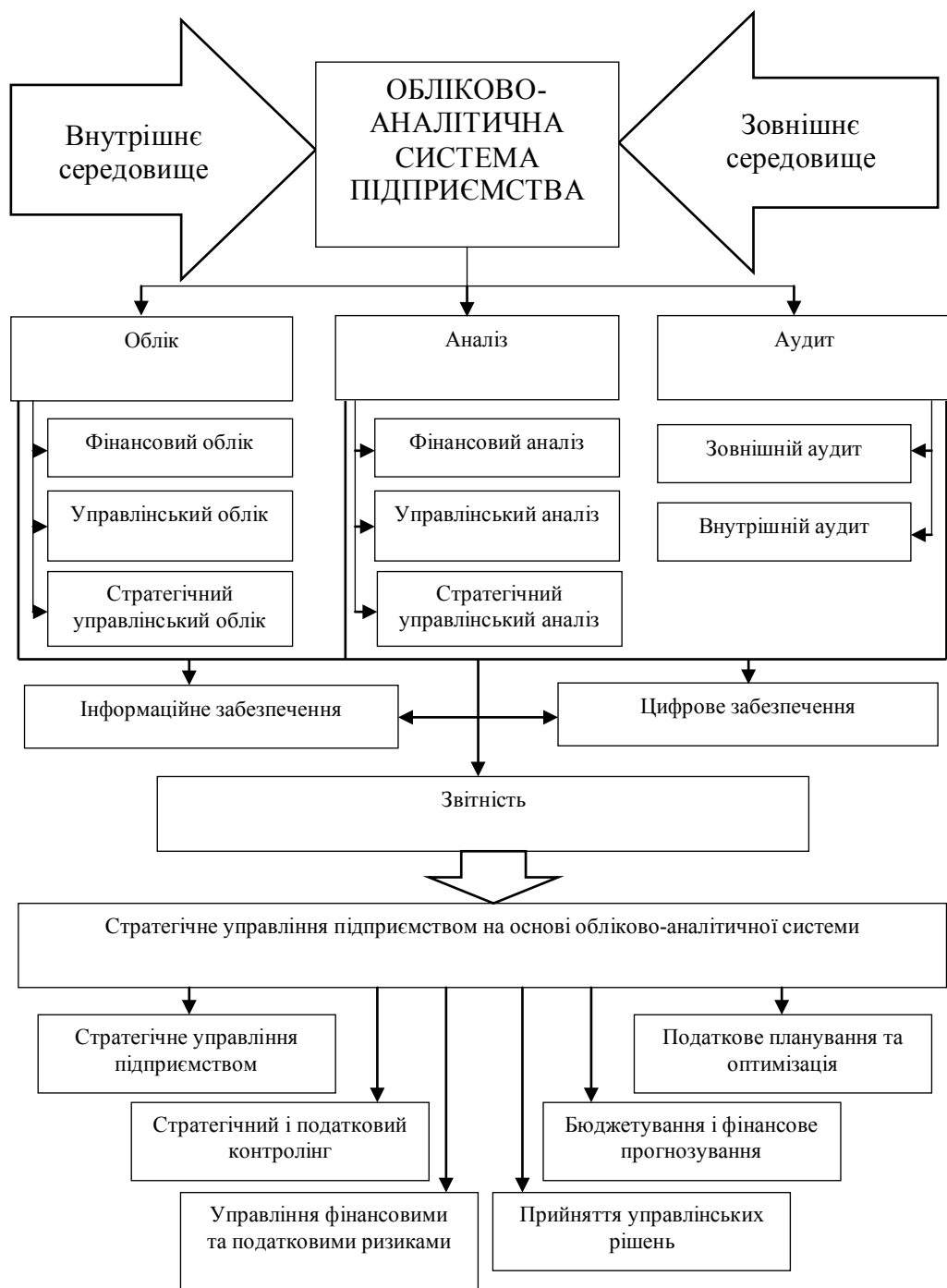

Рис. 1. Структура системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством
Джерело: розроблено авторами.

Верхній рівень моделі відображає взаємодію обліково-аналітичної системи із внутрішнім і зовнішнім середовищем підприємства. Внутрішнє середовище охоплює організаційну структуру, виробничі процеси, фінансові ресурси, кадровий

потенціал, корпоративну культуру та систему управління. Саме із внутрішнього середовища надходить первинна інформація про господарські операції, результати діяльності, використання ресурсів і досягнення стратегічних і тактичних цілей. Зовнішнє середовище формує сукупність факторів впливу, які визначають нормативно-правові вимоги, податкові правила, ринкову кон'юнктуру, вимоги інвесторів, кредиторів і контролювальних органів. Обліково-аналітична система є інструментом адаптації підприємства до змін зовнішнього середовища шляхом трансформації зовнішніх вимог у внутрішні управлінські регламенти та процедури.

Середній рівень структури репрезентує функціональне наповнення обліково-аналітичної системи через три базові підсистеми: облік, аналіз та аудит. Підсистема обліку є фундаментом всієї моделі, оскільки забезпечує формування достовірної, повної та своєчасної інформаційної бази. В її складі виділено фінансовий облік, управлінський облік і стратегічний управлінський облік. Фінансовий облік орієнтований на формування інформації для зовнішніх користувачів і здійснюється відповідно до національних і міжнародних стандартів. Управлінський облік спрямований на забезпечення внутрішніх потреб менеджменту, формування даних щодо витрат, доходів, результатів діяльності за центрами відповідальності та бізнес-процесами. Стратегічний управлінський облік розширює часові горизонти управління та забезпечує інформаційну підтримку стратегічних рішень, зокрема щодо інвестицій, розвитку, диверсифікації та підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Підсистема аналізу, представлена фінансовим аналізом, управлінським аналізом і стратегічним управлінським аналізом, виконує функцію інтерпретації облікових даних і перегорення їх на аналітичні висновки, необхідні для прийняття рішень. Фінансовий аналіз дає змогу оцінити фінансовий стан, платоспроможність, ліквідність і рентабельність підприємства. Управлінський аналіз зосереджується на оцінюванні ефективності використання ресурсів, виконанні бюджетів, досягненні операційних цілей. Стратегічний управлінський аналіз орієнтований на довгострокову перспективу та передбачає оцінювання стратегічних альтернатив, аналіз ризиків, прогнозування розвитку підприємства в умовах невизначеності та глобальних трансформацій.

Підсистема аудиту виконує контрольну та превентивну функцію в межах обліково-аналітичної системи. Вона охоплює зовнішній і внутрішній аудит. Зовнішній аудит забезпечує незалежне оцінювання достовірності фінансової звітності та відповідності діяльності підприємства чинному законодавству й стандартам. Внутрішній аудит спрямований на оцінювання ефективності системи внутрішнього контролю, управління ризиками та корпоративного управління, а також на виявлення резервів підвищення ефективності діяльності підприємства. Інтеграція аудиту в обліково-аналітичну систему підсилює її надійність і підвищує довіру до сформованої інформації.

Важливе місце у структурі належить блокам інформаційного та цифрового забезпечення, які формують інфраструктурну основу функціонування обліково-аналітичної системи. Інформаційне забезпечення містить сукупність нормативних, методичних, довідкових і внутрішніх регламентних документів, що регулюють процеси збирання, оброблення та використання інформації. Цифрове забезпечення відображає впровадження сучасних інформаційних технологій, автоматизованих облікових систем, аналітичних платформ, ERP-систем, інструментів бізнес-аналітики та цифрових рішень, які забезпечують швидкість, точність і гнучкість обліково-аналітичних процесів. Саме цифровізація є ключовим драйвером трансформації обліково-аналітичних систем у сучасних умовах.

Наступним елементом моделі є звітність, яка розглядається як результат функціонування обліково-аналітичної системи та водночас як інструмент комунікації між підприємством і зацікавленими сторонами. Звітність акумулює результати обліку, аналізу та аудиту і слугує основою для оцінювання діяльності підприємства, прийняття управлінських рішень і формування стратегічних орієнтирів. У

моделі звітність відіграє роль переходу від інформаційного рівня до управлінського, забезпечуючи логічний зв'язок між даними та управлінськими діями.

Нижній рівень структури відображає стратегічне управління підприємством, що здійснюється на основі обліково-аналітичної системи. Саме тут реалізується практичне використання сформованої інформації під час здійснення управлінської діяльності. Стратегічне управління охоплює податкове планування та оптимізацію, бюджетування і фінансове прогнозування, стратегічний та податковий контролінг, управління фінансовими й податковими ризиками, а також прийняття управлінських рішень. Кожен із цих елементів є взаємопов'язаним і базується на результатах функціонування обліково-аналітичної системи, що підкреслює її роль як провідного інструменту забезпечення сталого розвитку підприємства.

Отже, представлена на рис. 1 структура демонструє цілісну, багаторівневу та стратегічно орієнтовану модель обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Вона відображає еволюцію обліково-аналітичних систем від інструменту фіксації господарських операцій до комплексного механізму підтримки стратегічного управління, здатного забезпечити адаптацію підприємства до глобальних змін, підвищення його конкурентоспроможності та довгострокової фінансової стійкості.

Сьогодні обліково-аналітична система перестає бути суто інструментом фіксації господарських операцій і трансформується у стратегічно орієнтований механізм підтримки управління, здатний забезпечити узгодження внутрішніх ресурсів підприємства з вимогами зовнішнього середовища. Саме тому вдосконалення цієї системи має базуватися на принципах системності, інтегрованості та гнучкості, що дає змогу адаптувати її до динамічних змін економіки, ринків і регуляторного поля.

Одним з головних напрямів удосконалення обліково-аналітичних систем підприємств є цифрова трансформація, яка органічно вписується в запропоновану модель через блоки цифрового та інформаційного забезпечення. Запровадження сучасних ERP-систем, автоматизованих платформ фінансового та управлінського обліку, аналітичних модулів і інтерактивних панелей управління (dashboards) дає змогу суттєво підвищити оперативність формування інформації та її аналітичну цінність. Цифрові рішення забезпечують інтеграцію даних з різних функціональних підсистем – обліку, аналізу та аудиту – в єдиному інформаційному просторі, що мінімізує дублювання інформації та знижує ризик помилок, пов'язаних із людським фактором. Водночас цифровізація обліково-аналітичної системи потребує перегляду внутрішніх регламентів, стандартизації бізнес-процесів і підвищення цифрових компетентностей персоналу, адже ефективність використання сучасних інформаційних технологій безпосередньо залежить від рівня підготовки працівників і якості організаційної підтримки.

У контексті цифрової трансформації особливого значення набуває питання інформаційної безпеки та надійності обліково-аналітичних даних. Зростання обсягів цифрової інформації, використання хмарних сервісів і віддаленого доступу до облікових систем підвищує вразливість підприємств до кіберзагроз. Тому удосконалення обліково-аналітичної системи повинно супроводжуватися впровадженням сучасних засобів захисту інформації, розмежуванням доступу до даних, резервним копіюванням і внутрішнім контролем за інформаційними потоками. У межах запропонованої моделі це підсилює роль внутрішнього аудиту та контролінгу, які забезпечують не лише перевірку достовірності інформації, а й оцінювання ефективності функціонування всієї системи в цифровому середовищі.

Не менш важливим напрямом удосконалення є адаптація обліково-аналітичних систем до дедалі більших і ускладнених управлінських потреб підприємств. Теперішнє керівництво потребує не лише стандартної фінансової звітності, а й комплексної аналітичної інформації щодо ефективності бізнес-процесів, рентабельності окремих продуктів, сегментів ринку та центрів відповідальності. Це зумовлює необхідність розвитку управлінського та стратегічного управлінського обліку, що у структурі моделі є центральними підсистемами формування

управлінської інформації. Удосконалення управлінського обліку шляхом упровадження сучасних методів калькулювання витрат, зокрема ABC-костингу, обліку за процесами та аналізу ланцюгів створення доданої вартості, дає змогу забезпечити більш глибоке розуміння економічної сутності господарських процесів і підвищити обґрунтованість управлінських рішень.

Особливу роль у цьому контексті відіграє розвиток аналітичної складової обліково-аналітичної системи. Перехід від суто ретроспективного аналізу до перспективного, стратегічного аналізу уможлиблює використання облікових даних як основи для прогнозування, моделювання та стратегічного планування. Фінансовий, управлінський і стратегічний управлінський аналіз у запропонованій структурі формують логічний ланцюг перетворення первинної інформації на управлінські знання. Удосконалення цих підсистем передбачає використання економіко-математичних моделей, сценарного аналізу, факторного та порівняльного аналізу, що суттєво розширює аналітичні можливості підприємства та підвищує якість стратегічного управління.

В умовах глобальних змін особливої актуальності набуває ризик-орієнтований підхід до побудови та розвитку обліково-аналітичних систем. Економічна нестабільність, волатильність фінансових ринків, часті зміни податкового законодавства, логістичні обмеження та воєнні ризики зумовлюють необхідність системного обліку, аналізу та моніторингу ризиків. У межах запропонованої моделі це реалізується через інтеграцію елементів управлінського контролінгу, внутрішнього аудиту та стратегічного аналізу. Удосконалення обліково-аналітичної системи шляхом запровадження сценарного аналізу, стрес-тестування та оцінювання чутливості фінансових показників дає змогу підприємству заздалегідь ідентифікувати потенційні загрози та розробляти альтернативні управлінські рішення. Отже, обліково-аналітична система трансформується з інструменту фіксації результатів діяльності в платформу підтримки прийняття рішень в умовах невизначеності.

Окремим і надзвичайно перспективним напрямом удосконалення обліково-аналітичних систем є гармонізація їх із концепцією сталого розвитку та вимогами нефінансової звітності. Глобальні тенденції розвитку бізнесу свідчать про зростання значення екологічних, соціальних та управлінських факторів (ESG), які дедалі частіше стають об'єктом уваги інвесторів, кредиторів і регуляторів. У цьому контексті обліково-аналітична система повинна виходити за межі традиційного фінансового обліку та містити показники екологічної ефективності, соціальної відповідальності, корпоративного управління та впливу діяльності підприємства на зацікавлені сторони. Удосконалення системи в цьому напрямі передбачає розширення аналітичного інструментарію, адаптацію звітності до міжнародних стандартів сталого розвитку та інтеграцію нефінансових показників у процес стратегічного управління.

Висновки. У підсумку слід зазначити, що можливості вдосконалення обліково-аналітичної системи підприємств в умовах сьогодення є багатовимірними та взаємопов'язаними. Реалізація їх потребує комплексного підходу, що поєднує цифрову трансформацію, розвиток управлінського та стратегічного обліку, посилення аналітичної і контрольної складових, упровадження ризик-орієнтованих інструментів та інтеграцію принципів сталого розвитку. Такий підхід уможлиблює перетворення обліково-аналітичної системи на ключовий елемент стратегічного управління підприємством, здатний забезпечити високу якість інформаційного забезпечення, підвищити фінансову стійкість і конкурентоспроможність суб'єктів господарювання в умовах глобалізованої та нестабільної економіки.

Список використаних джерел

1. Аніщенко Г. Ю. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємствами. *Вісник Київського інституту бізнесу та технологій*: зб. наук. пр. 2018. Вип. 2. С. 113-114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2018_2_67

2. Барановська С. П. Обліково-аналітичне забезпечення як невід’ємна складова управління підприємством. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку*: зб. наук. пр. 2012. № 722. С. 8-11.
3. Безродна Т. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: визначення сутності поняття. *Вісник Східноукраїнського Національного університету ім. В. Даля*. 2008. № 10(129). Ч. 2. С. 35-38.
4. Василюшин С. І. Ризики економічної безпеки в системі обліково-аналітичного забезпечення управління підприємствами. *Проблеми системного підходу в економіці*: зб. наук. пр. 2019. Вип. 3(2). С. 178-183. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-3-63>
5. Гоголь Т. А. *Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу*: монографія. Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2014. 384 с.
6. Гуренко Т. О., Дерев’яно С. І., Липова А. С. Теоретичні основи формування обліково-аналітичного забезпечення управління. *Економічні науки. Серія: Облік і фінанси*: зб. наук. пр. 2013. Вип. 10. Ч. 3. С. 204-210.
7. Єршова Н. Ю. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств: стратегічний аспект. *Економіка та суспільство*. 2018. № 14. С. 894-904.
8. Кононенко Л. В., Ніколаєва С. П. Трансформація системи обліково-аналітичного забезпечення як складової управління підприємством в умовах сталого розвитку та діджиталізації суспільства. *Економічний простір*: зб. наук. пр. 2022. № 177. С. 69-75. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/177-12>
9. Кулинич М. Б., Фатенок-Ткачук А. О., Мельник К. П. *Облік, аналіз, аудит і оподаткування в управлінні розвитком суб’єктів господарювання через призму цифровізації*: монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 140 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20725/3/kulynych_melnyk_fatenok.pdf
10. Писарчук О. В. Цифровізація обліково-аналітичних процесів в контексті розвитку людського капіталу. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 1(52). С. 340-344. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-47>
11. Руденко С. В., Погрібняк Д. С. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. *Вісник Хмельницького національного університету: Економічні науки*. 2021. № 1. С. 265-269. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-46>
12. Штангрет А. М., Стеців Л. П. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною безпекою підприємства: методичні засади. *Економіка та суспільство*. 2017. № 9. С. 722-726.

References

1. Anishchenko, H. Yu. (2018). Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya pidpryyemstvamy [Accounting and analytical support for enterprise management]. In *Visnyk Kyivivs'koho instytutu biznesu ta tekhnolohiy [Bulletin of the Kyiv Institute of Business and Technologies]*: Vol. 2 (pp. 113-114). Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vkib_2018_2_67 [in Ukrainian].
2. Baranovska, S. P. (2012). Oblikovo-analitychne zabezpechennya yak nevid'yemna skladova upravlinnya pidpryyemstvom [Accounting and analytical support as an integral part of enterprise management]. In *Menedzhment ta pidpryyemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennya i problemy rozvytku [Management and entrepreneurship in Ukraine: stages of formation and development problems]*: Vol. 722 (pp. 8-11). [in Ukrainian].
3. Bezrodna, T. M. (2008). Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya pidpryyemstvom: vyznachennya sutnosti ponyattya [Accounting and analytical support for enterprise management: defining the essence of the concept]. *Visnyk Skhidnoukrayins'koho natsional'noho univertsytetu imeni V. Dallya – Bulletin of the Volodymyr Dahl East Ukrainian National University*, 10(129):2, 235-38. [in Ukrainian].
4. Vasylyshyn, S. I. (2019). Ryzkyk ekonomichnoyi bezpeky v systemi oblikovo-analitychnoho zabezpechennya upravlinnya pidpryyemstvamy [The risks of economic security in the system of accounting and analytical support of management of the enterprises]. In *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi [Problems of systemic approach in the economy]*: Vol. 3(2) (pp. 178-183). DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2019-3-63> [in Ukrainian].
5. Hohol, T. A. (2014). *Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya pidpryyemstv maloho biznesu [Accounting and analytical support for the management of small businesses]*. Chernihiv: Lozovyy V. M. [in Ukrainian].
6. Hurenko, T. O., Derevyanko, S. I., & Lypova, A. S. (2013). Teoretychni osnovy formuvannya oblikovo-analitychnoho zabezpechennya upravlinnya [Theoretical foundations of the formation of accounting and analytical management support]. In *Ekonomichni nauky. Seriya: Oblik i finansy [Economic Sciences. Series: Accounting and Finance]*: Vol. 10(3) (pp. 204-210). [in Ukrainian].
7. Yershova, N. Yu. (2018). Udokonalennya oblikovo-analitychnoho zabezpechennya upravlinnya osnovnyimi zasobamy pidpryyemstv: stratehichnyy aspekt [Improvement of accounting and analytical support for the management of fixed assets of enterprises: the strategic aspect]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, 14, 894-904. [in Ukrainian].
8. Kononenko, L. V., & Nikolayeva, S. P. (2022). Transformatsiya systemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennya yak skladovoyi upravlinnya pidpryyemstvom v umovakh staloho rozvytku ta didzhytalizatsiyi suspil'stva

- [Transformation of accounting and analytical support system as a component of the enterprise management in the conditions of sustainable development and digitalization of society]. In *Ekonomichmyy prostir [Economic space]*: Vol 177 (pp. 69-75). DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/177-12> [in Ukrainian].
9. Kulynych, M. B., Fatenok-Tkachuk, A. O., & Melnyk, K. P. (2021). *Oblik, analiz, audyt i opodatkuvannya v upravlinni rozvytkom sub»yektiv hospodaryuvannya cherez pryzmu tsyfrovizatsiyi [Accounting, analysis, audit and taxation in managing the development of business entities through the prism of digitalization]*. Lutsk: Vezha-Druk. Retrieved from https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20725/3/kulynych_melnyk_fatenok.pdf [in Ukrainian].
  10. Pysarchuk, O. V. (2025). Tsyfrovizatsiya oblikovo-analitychnykh protsesiv v konteksti rozvytku lyuds'koho kapitalu [Digitalization of accounting and analytical processes in the context of human capital development]. *Stalyy rozvytok ekonomiky – Sustainable Development of Economy*, 1(52), 340-344. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-47> [in Ukrainian].
  11. Rudenko, S. V., & Pohribnyak, D. S. (2021). Bukhholders'ky oblik v umovakh tsyfrovizatsiyi [Accounting in the conditions of digitalization]. *Visnyk Khmelnyts'koho natsional'noho universytetu: Ekonomichni nauky – Bulletin of Khmelnytskyi National University: Economic Sciences*, 1, 265-269. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-290-1-46> [in Ukrainian].
  12. Shtanhret, A. M., & Stetsiv, L. P. (2017). Oblikovo-analitychne zabezpechennya upravlinnya ekonomichnoyu bezpekoju pidpryemstva: metodychni zasady [Accounting and analytical support of management of economic security of the enterprise: methodical basis]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economy and society*, 9, 722-726. [in Ukrainian].

Radelytskyy Yu. O., Hrushytskyy O. M. Transformation of enterprise accounting and analytical systems in the context of global change

This article examines the theoretical and practical aspects of the transformation of enterprise accounting and analytical systems in the context of global changes in the economic environment. It is argued that the current stage of global economic development is characterized by growing instability, the increasing influence of digitalization, globalization processes, regulatory changes, crises, military risks, and heightened demands for transparency in the activities of economic entities. Under such conditions, traditional approaches to organizing accounting and analysis do not provide an adequate level of information support for management, which highlights the need to transform accounting and analytical systems into strategically oriented integrated information platforms. The main findings of the study demonstrate the feasibility of transitioning from fragmented accounting and analytical solutions to a holistic, multi-level, and strategically oriented model of accounting and analytical support for enterprise management. It is substantiated that digitalization, the implementation of ERP systems, business analytics, big data analytics, and cloud technologies significantly expand the functional capabilities of accounting and analytical systems, ensuring the timeliness, reliability, and analytical depth of information. At the same time, attention is focused on the growing role of management and strategic management accounting, risk-oriented analysis, internal audit, and controlling as key elements in supporting management decisions under conditions of uncertainty. A conceptual model of the structure of an enterprise's accounting and analytical system is proposed as a management component that integrates accounting, analysis, and audit subsystems with information and digital support, reporting, and strategic management. It is demonstrated that harmonizing accounting and analytical systems with the principles of sustainable development and the ESG paradigm contributes to enhancing the investment attractiveness, financial stability, and competitiveness of enterprises.

Keywords: accounting and analytical system, enterprise management, digitalization, strategic accounting, analysis, risks, sustainable development, global changes.

Раделицький Юрій Орестович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри обліку і аудиту факультету управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (e-mail: yuriy.radelytskyy@lnu.edu.ua, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8968-4821>).

Radelytskyy Yuriy Orestovych – Dr.Sci. (Econ.), Prof., Head of the Department of accounting and auditing of the Faculty of Financial Management and Business of the Ivan Franko National University of Lviv.

Грушицький Олег Мирославович – аспірант кафедри обліку і аудиту факультету управління фінансами та бізнесу Львівського національного університету імені Івана Франка (e-mail: olehgru@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4209-7588>).

Hrushytskyy Oleh Myroslavovych – Postgraduate of the Department of accounting and auditing of the Faculty of Financial Management and Business of the Ivan Franko National University of Lviv.

Надійшло 13.10.2025 р.